

Herbarium

W XVII i XVIII stuleciu ludzie coraz bardziej zaczęli interesować się naukami przyrodniczymi. Zbiórali rośliny, tworzyli podręczniki i atlasy, a niektórzy w zaciszu swojego domu zakładali zielniki, w których opisywali rośliny od części naziennej – owoców, kwiatów, kwiatostanów po korzenie czy nasiona. Wpisywano ich nazwy np. po polsku, francusku, łacinie oraz wymieniano ich właściwości

Na wystawie odnaleźć można m.in.

Drzewo lipowe

Orliki ogrodowe

Grzybień biały

Mak biały

200lat
TOWARZYSTWO
NAUKOWE PŁOCKIE

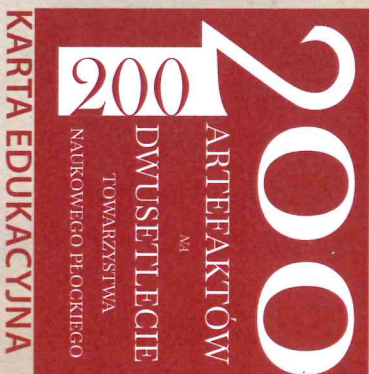
Mazowsze.
SERCE POLSKI

ORLEN

TOWARZYSTWO NAUKOWE PŁOCKIE

Towarzystwo Naukowe Płockie zostało założone 3 czerwca 1820 roku. Jest więc najstarszym z istniejących Towarzystw Naukowych w Polsce. Jego celem było prowadzenie badań dotyczących województwa płockiego, gromadzenie materiałów, ochrona dziedzictwa kulturowego oraz twórczość literacka. W 1821 roku zdecydowano o otwarciu muzeum. Stało się to 21 września

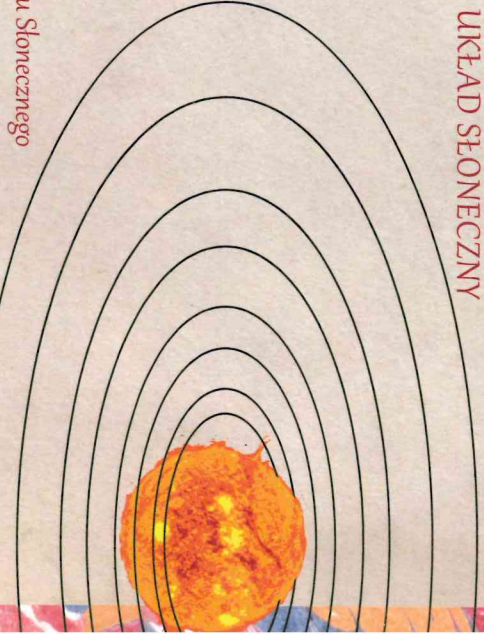

KARTA EDUKACYJNA

UKŁAD SŁONECZNY

Mikołaj Kopernik urodził się w 1473 roku w Toruniu. Był wybitnym astronomem, matematykiem, prawnikiem i lekarzem, jednak największą sławę przyniosło mu opublikowane dzieło *De revolutionibus orbium coelestium* znane nam jako *O obrotach sfer niebieskich* w którym Kopernik zaniósł wykład o teorii heliocentrycznej

Nanieś rysunki planet na szkie Ukladu Słonecznego

GUSTAW ZIELIŃSKI – dzięki swojemu zamiłowaniu do książek zgromadził w tzw. Belwederze Skepskim ogromny księgozbiór (około 20 tysięcy woluminów), który stał się podstawą dla Biblioteki Towarzystwa Naukowego w Płocku. W swoim zbiorze posiadał wspomniane wcześniej dzieło *De revolutionibus orbium coelestium* Mikołaja Kopernika. Sam Ziehlński był autorem poematów, dramatów czy powieści. Jedną z nich *Kyrgyz*. Powieść odnaleźć można na naszej wystawie stałej *X wieków Płocka. Płock w przeszłości kulturowej Mazowsza, Polski, Europy*

PODPISY

W wielu dokumentach i listach odnaleźć można ręczne podpisy władców, królowych, rozmaitych urzędników. Każdy taki podpis jest unikatowy – może być prosty lub bardzo ozdobny. To jak wygląda zdradza cechy charakteru, wiek i stan zdrowia oraz pokazywać wysokość umiejętności kaligrafii. Podpisy, które znajdziecie na karcie należały do Tadeusza Kościuszki, Zygmunta Augusta, Stanisława Augusta Poniatowskiego oraz Karola – syna Augusta III Sasa, króla Polski w latach 1733-1763

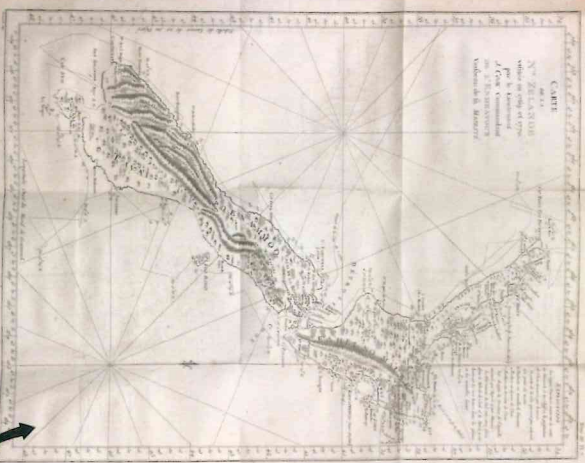
Wspieramy i Dobry Przyjaciel Karol

Wspieramy

W puszczy ramnice postaraj się stworzyć swój własny unikatowy podpis

KARTOGRAFIA

Biblioteka Naukowa im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego może się pochwalić atlasami geograficznymi z XVI, XVII czy XVIII wieku. Jednym z najciekawszych atlasów jest ten sporządzony przez Gerarda Mercatora w edycji Jodoka Hondiusa z 1607 roku czy *Mappy Hrabstwa Białskiego z folwarkami y usiami do niego należącymi*. Prezentowana mapa znajduje się w tzw. sztucznym atlasie. Co to znaczy sztuczny atlas? Jest to zbiór rycin wyprzeprawowanych z kilku innych tomów. Ten atlas, znajdujący się w zbiorach TNP zawiera w sobie mapy i widoki pokazujące wyprawy Jamesa Cooka wzdłuż wybrzeży Nowej Zelandii, Australii i wysp Oceanii

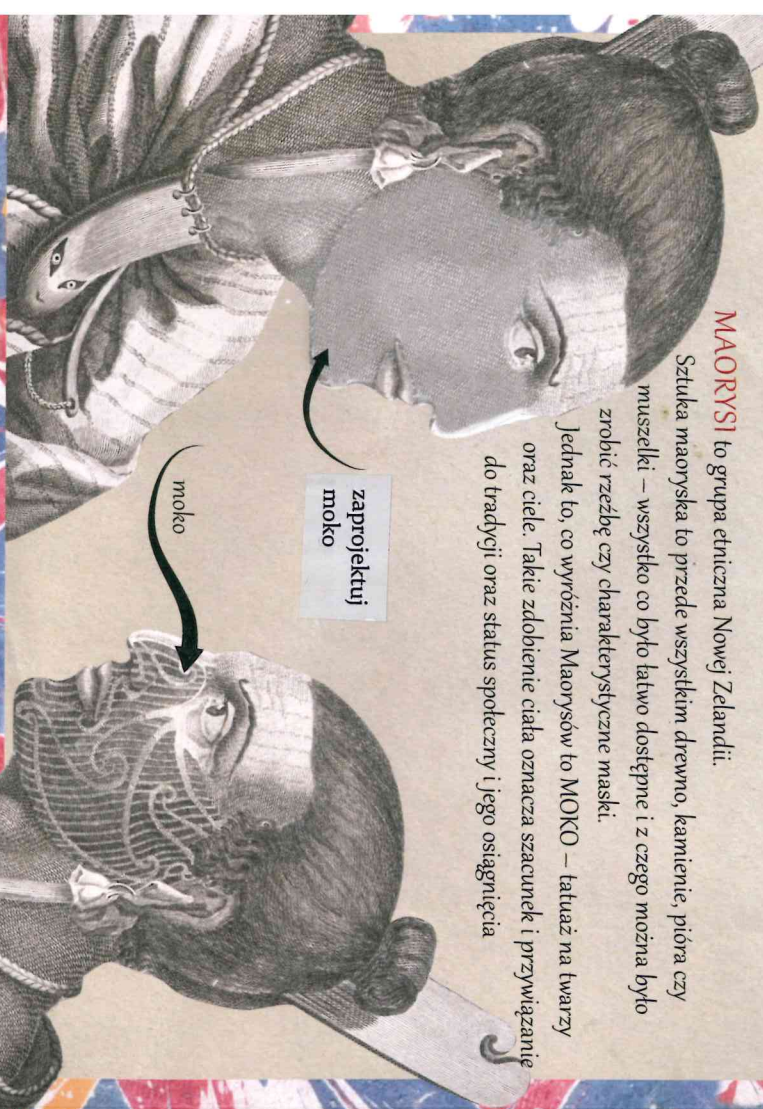

MAORYSI

Sztuka maoryska to przede wszystkim drewno, kamienie, pióra czy muszki – wszystko co było łatwo dostępne i z czego można było zrobić rzecze czy charakterystyczne maski. Jednak to, co wyróżnia Maorysów to MOKO – tatuaż na twarzy oraz ciele. Takie zdobienie ciała oznacza szacunek i przywiązanie do tradycji oraz status społeczny i jego osiągnięcia

zaprotektuj moko

moko

BIBLIOTEKI ŁAŃCUCHOWE

Ich nazwa związana jest z przymocowywaniem do opraw książek łańcuchami, które w dawnych bibliotekach miały zabezpieczać je przed znięciem miejsc ustawienia oraz kradzieżą

INTROLIGATOR

Rzemieślnik zajmujący się oprawianiem woluminów książek, ale też wykonywaniem pudeł, teczek, futerałów i innych przedmiotów tzw. galanterii skórzaną

OPRAWY / OKŁADKI

Ochrona tzw. bloku (wkładu), składająca się z przedniej i tylnej okładziny oraz grzbietu. Do dawnych opraw używano desek, garbowanej skóry, złota, srebra, a nawet oraz kamieni szlachetnych.

Zdobienia opraw zmieniały się wraz z epokami (na przykład gołk i renesans), czasami widac w nich wpływ mauretański, zaś w baroku chętnie używano opraw wachlarzowych, których dekoracja przypominała koronki na kostiumach.

W epoce średniowiecza posiadanie manuskryptu, szczególnie tego bogato zdobionego, dowodziło wysokiego statusu społecznego. Czasem jedna książka warta była aż 3 wieści.

MANUSKRYPT

Księga pisaną ręcznie. W epoce średniowiecza często z bogatymi dekoracjami malowanymi (iluminacjami)

INKUNABUL

Określenie nieprzypadkowo podobne do „inkubatora”: to pierwsze druki, z „kobyłkowego” okresu, powstające między połową XV wieku a 1500 rokiem. Teksty w inkunabulach (oddzielane z cziónek) naśladowały teksty manuskryptów. Co ciekawe, początkowo na pierwszych kartach brak w nich było strony tytułowej, informacji o autorze, drukarzu, miejscu czy roku wydania dzieła. W biblioteczce TNP znajduje się około 100 inkunabulów, a najcenniejszy z nich to jeden z najwcześniejszych druków polskich: *Expositio super toto...* [©] Joannesa de Turrecrematy z około 1475 roku

KOLOFON

To formuła umieszczana na końcu wielu inkunabulów i starych druków, w której jest informacja m.in. o dacie wykonania dzieła, imię jego autora i drukarza oraz tytuł. W XVI wieku informację tę zaczęto coraz częściej przenosić na stronę tytułową – i tak pozostało do dziś

FRONTYSPIS

Graficzna strona poprzedzająca drukowaną kartę tytułową, która może zawierać portret autora, ilustrację związaną z treścią książki lub dekoracyjny tytuł książki

W pustej ramce narysujcie Frontyispis do swojej ulubionej książki. Co to jest frontyispis? Odnajdź to pojęcie na karcie

